

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Position paper “water en bodem sturend”.	Reg. Nr.	Z/24/059983-253644	
	Portefeuillehouder	N. Koks	
Datum DB - vergadering	2 april 2024	Datum AB - vergadering	16 april 2024

VOORSTEL

Het AB besluit het position paper “water en bodem sturend” vast te stellen.

SAMENVATTING

In het coalitieakkoord van WDODelta is door het dagelijks bestuur aangegeven een position paper op te stellen. Het doel daarvan is onze positie, rol en standpunten in gebiedsprocessen en programma's duidelijk te maken vanuit onze verantwoordelijkheid voor het waterbeheer. Het position paper dat in de vergadering voorligt is het resultaat van een intensief bestuurlijk traject bestaande uit drie Deltabijeenkomsten. Daarbij ging het om positionering rond het thema ruimtelijke ordening welke van belang is voor de huidige inrichting en het gebruik van de ruimte én om nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen. De gesprekken hebben geresulteerd in een beknopt document dat wij gebruiken voor onze positionering in de verschillende netwerken en tijdens individuele gesprekken.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Een betaalbaar en toekomstbestendig waterbeheer, voor nu, morgen en in de toekomst, door:

- duidelijke positionering van het waterschap Drents Overijsselse Delta in de lopende en komende ruimtelijke processen;
- beïnvloeden van deze ruimtelijke processen vanuit het principe “water en bodem sturend” zodat dit wordt verankerd in ruimtelijk beleid, regelgeving en de inrichting en het gebruik van de ruimte;
- het in gang zetten van een verandering binnen het waterschap die ons in staat stelt om in het ruimtelijk domein onze doelstellingen te realiseren.

KADER

Watervisie 2030

“Met het oog op de klimaatverandering richten wij ons watersysteem richting 2050 zoveel als mogelijk robuust in. Zowel in het stedelijk als landelijk gebied.”

Waterbeheerprogramma 2022-2027

Het opstellen van het position paper vloeit voort uit het coalitieakkoord en geeft richting aan onderstaande doelen uit het waterbeheerprogramma:

- A.3.4 Ruimtelijke vertaling maken van onze doelen richting de ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvisies van derden.
- A.3.5 Mogelijkheden verkennen 'functie volgt peil'.
- C.1.2 Verkennen nieuwe ontwerpcriteria gebaseerd op een robuust en veerkrachtig watersysteem.
- C.3.2 Anticiperen op plannen van derden en daarmee de kansen voor een klimaatbestendig watersysteem verzilveren (doorlopen).
- O.1 Onze partners waarderen ons als een kennisautoriteit op onze primaire taken.
- Q.1 Wij voeren onze taken uit in een goede balans tussen kosten prestaties en risico's.

Coalitieakkoord 2023-2027

Voornemen om dit position paper op te stellen.

Brief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (25 november 2022)

Brief met 33 structurerende keuzes voor ruimtelijke ontwikkeling.

ARGUMENTEN

Betaalbaar en toekomstbestendig waterbeheer

De drijvende kracht achter onze positionering in het ruimtelijk domein is een betaalbaar en toekomstbestendig waterbeheer. Wij zien de noodzaak om in de ruimtelijke processen het principe "water en bodem sturend" nadrukkelijk aan de orde te stellen. Zodat de functies en het gebruik van de ruimte en de mogelijkheden en onmogelijkheden van onze water- en bodemsystemen goed in balans zijn.

Positionering: uitgangspunt voor ontwikkeling van visies en beleid en gebiedsprocessen

Met dit position paper stellen we onze uitgangspunten vast voor onze positionering in het ruimtelijk domein die we gaan inbrengen in de verschillende gebiedsprocessen zoals de Novex, de omgevingsvisies van provincies en gemeenten, de provinciale programma's voor het landelijk gebied, het Integraal Rivier Management en de Programmatische aanpak van de grote wateren. De komende periode gaan wij de uitgangspunten uitwerken in diverse uitvoeringskaders.

FINANCIËN

Het position paper is van belang voor betaalbaar waterbeheer in de toekomst. Daarbij zoeken wij kansen om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen klimaatbestendig te laten realiseren. Dat kan op korte termijn leiden tot consequenties voor inrichting en beheer. Wij verwachten ook organisatorische consequenties waar het gaat om professionalisering, het opbouwen van kennis en de invulling van onze rol in het ruimtelijk domein.

Beide aspecten komen aan de orde in de volgende fase van visie- en beleidsvorming.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Juridische gevolgen.

Het position paper heeft een richtinggevende werking voor het waterschap WDODelta en geen juridische gevolgen.

Organisatorische gevolgen.

Het is noodzakelijk onze kennis en competenties aan te vullen zodat wij op een professionele wijze onze rol in het ruimtelijk domein kunnen invullen.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Dit position paper is het startpunt van toekomstbestendig waterbeheer

In het komende periode werken we de richtinggevende uitspraken voor het principe 'water en bodem sturend' verder uit. We zien de noodzaak om nieuwe wegen in te slaan voor het waterbeheer, echter we nemen de tijd om dit zorgvuldig te doen.

Proces ontwikkeling position paper

Het position paper is het resultaat van een intensief bestuurlijk proces waarvoor drie Deltabijeenkomsten zijn georganiseerd over het thema water en bodem sturend:

1. informerende en verkennende bijeenkomst in december 2023;
2. discussie en gesprek tijdens de bijeenkomst in februari 2024;
3. opiniërende bijeenkomst op basis van het concept position paper in maart 2024.

Kenmerkend voor de bijeenkomsten was de grote betrokkenheid en constructieve inbreng en meningsvorming van alle bestuurders en de vrije uitwisseling van ideeën. Wij hebben dit proces als inspirerend ervaren, waarbij de gekozen werkvormen hebben bijgedragen aan het goede gesprek over dit belangrijke thema.

Wijzigingen naar aanleiding van de Deltabijeenkomst op 19 maart

We hebben het position paper aangepast op basis van het gesprek in de Deltabijeenkomst en de nagekomen opmerkingen en aanbevelingen, waaronder:

- probeer het paper verder in te korten, ga niet uitweiden, nuanceren of polderen;
- een aantal uitspraken kan worden samengevoegd, zien wij geen verschil in;
- de vetgedrukte uitspraken zijn krachtig, echter verliezen soms aan kracht door de begeleidende afzwakkende tekst, kort de begeleidende teksten in en maak deze puntiger;
- benoem gebruikers (natuur, landbouw, defensie) niet specifiek, of benoem alle gebruikers als je gebruikers benoemt, of geef aan dat het een voorbeeld is;
- leg een relatie tussen de matrix in de bijlage en de uitspraken.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Wij hebben de ontwikkeling van het position paper opgepakt als een bestuurlijk proces van het waterschap WDODelta en gebruiken dit als vertrekpunt voor onze inbreng in gebiedsprocessen, netwerken, samenwerkingsverbanden en individuele gesprekken.

COMMUNICATIE

Na uw besluit wordt:

1. Op onze website een bericht gezet over het position paper;
2. Het position paper verstuurd aan onze relaties: de provincies Drenthe en Overijssel, de gemeenten in ons gebied en de maatschappelijke en terreinbeherende organisaties;
3. De essentie van het position paper actief ingebracht in onze bestuurlijke en ambtelijke netwerken.

VERVOLG / UITVOERING

Uitwerking van het position paper vindt een vervolg in diverse uitvoeringskaders, aanvullende besluiten worden conform de mandateringsverordening voorgelegd in uw AB vergadering.

BIJLAGEN

1. Position paper water en bodem sturend.